

ORSZÁGOS RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ TESTÜLET

506/2009. (III.4.) sz.

HATÁROZATA

Az Országos Rádió és Televízió Testület (a továbbiakban: Testület) a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: **Rttv.**) **112. §**-ban biztosított jogkörében a **Magyar Rádió Zrt.** (MR1-Kossuth Rádió, 1088 Budapest, Bródy Sándor u. 5-7.) Műsorszolgáltatóval szemben meghozta az alábbi

határozatot.

A Testület megállapítja, hogy a Műsorszolgáltató **MR1 Kossuth Rádió** elnevezésű műsorszolgáltatása tekintetében 2008 szeptember 16., 17., 18., 19. napján, összesen tizenkettő alkalommal megsértette az **Rttv. 11. § (1)** bekezdésében foglalt rendelkezést. A törvénytértés miatt a Testület az **Rttv. 112. § (1)** bekezdésének **a)** pontja alapján

felhívja a Műsorszolgáltatót a sérelmezett magatartás megszüntetésére.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát a közléstől számított 30 napon belül bíróságtól lehet kérni a Testülethez benyújtandó keresetlevéllel.

Indokolás

A Testület az **1871/2008. (X. 16.) sz.** határozattal elrendelte a Magyar Rádió Zrt. által 2008 szeptemberében sugárzott, a Magyar Demokratikus Charta által szervezett rendezvényt népszerűsítő szpot vizsgálatát.

A szpotot a Műsorszolgáltató Kossuth Rádió adója az alábbiak szerint tette közzé:

Dátum	A szpot kezdési időpontja (óra:perc.mp)
szeptember 16.	6:33:18

	7:18:17
	7:59:13
szeptember 17.	6:15:28
	11:56:28
	12:29:22
szeptember 18.	6:32:14
	11:55:34
	12:27:33
szeptember 19.	6:16:13
	11:56:43
	12:28:41

A szpot szövege – minden esetben – így hangzott: *„Demokráciában élünk, szabadok vagyunk. Szabadságunk alapja, hogy együtt tudunk élni másokkal, olyanokkal, akik máshogy gondolkodnak, máshogy élnek, mégsem az ellenséget látjuk bennük, hanem társakat, akikkel egy nemzetet alkotunk. Ha fontos önnek, hogy megmutassa szabadon, békében élhetünk egymás mellett, jöjjön el szeptember 20-án a Magyar Demokratikus Charta rendezvényére délután három órakor a Clark Ádám térre! A köztársaságért, a demokráciáért, a szabadságért.”*

A szpotot – minden alkalommal – egy-egy klasszikus reklámblokk szpotjaként sugározta a műsorszolgáltató. A szpot narrátora Vágó István volt. A reklámblokkok reklámfőcímmel való elhatárolása megtörtént.

A szpot közzevőjének (és/vagy a közzevőtel megrendelőjének) beazonosításához sem a szpot szövege, sem a közzevőtel adáskörnyezete nem tartalmazott semmiféle utalást. A RadioMonitor adatbázisában az szerepel, hogy a szpot megrendelője a Magyar Demokratikus Charta.

A Testület a hatósági ellenőrzés alapján azt valószínűsítette, hogy a szpot valójában politikai hirdetés volt, ezért az Rttv. 11.§ (1) megsértését vélelmezve, a hatósági ellenőrzés megállapításait számára megküldve 2008. december 10-én felhívta a műsorszolgáltatót a nyilatkozat tételre.

A műsorszolgáltató az arra előírt határidőn belül az alábbi nyilatkozatot tette:

„Álláspontunk szerint a kifogás tárgyává tett szpot reklámnak minősül és nem politikai hirdetésnek (...)

A Médiatörvény (politikai hirdetés) definíciójából is megállapítható, hogy a politikai hirdetés minden esetben párthoz, vagy politikai mozgalomhoz kötődik. A Magyar Demokratikus Charta civil szerveződésként értelmezhető, mely olyan célokat fogalmazott meg, amely a demokrácia és az Alkotmányban rögzített alapvető emberi jogok hatékonyabb védelmét, valamint a társadalomban tapasztalható kirekesztés elleni fellépést tűzte ki célul. Politikai hirdetésnek azonban csak az a közlemény minősül, amelyben valamely párt felismerhető módon megjelenik. A kifogás tárgyává tett közlemény szövegét a Média Mátrix Ügynökség rendelte meg a műsorszolgáltatónál reklámként, ellenszolgáltatás mellett.

A 2728/2007. sz. ügyben a Testület megjegyezte, hogy a Fővárosi Bíróság és a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.294/2005. számú döntésében kimondta, hogy a szerződéskötési szabadság alapján a reklámot megrendelőnek jogában áll megválasztani azt, hogyan kívánja az Rttv-nek a reklámot definiáló 2. § 41. pontjában foglalt más hatást elérni.

A szpot szövege a rendezvényen való részvételre hív fel, egy programot népszerűsít, így álláspontunk szerint reklámként való közzététele nem sértette a Médiatörvény hatályos rendelkezéseit.”

A Testület eljárás során a következő tényállásokat vetette össze:

Az Rttv. 2. § 41. pontja szerint a reklám: *„ellenérték vagy ellenszolgáltatás fejében közzétett műsorszám, amely megnevezett vagy ábrázolt áru (beleértve az ingatlant is), szolgáltatás, jog és kötelezettség értékesítését vagy más módon történő igénybevételét, illetve a reklámozó vállalkozás vagy a műsorszolgáltató által kívánt más hatás elérését segíti elő.”*

Az Rttv. 2. § 39. pontja a politikai hirdetést ekként definiálja: *„olyan műsorszám, amely párt, politikai mozgalom*

a) választásokon való részvételének, sikeres szereplésének, jelöltjének, népszavazási kezdeményezésének támogatására szólít fel, befolyásol,

b) nevét, tevékenységét, céljait, jelszavát, emblémáját, a róla alkotott képet népszerűsíti.”

Gyurcsány Ferenc pártelnök-kormányfő az Országház épülete előtt augusztus 31-én délután tett sajtónyilatkozatában a társadalmi kirekesztés elleni fellépés jegyében Magyar Charta néven meghirdette az 1991-es Demokratikus Charta eszmei alapjaira épülő mozgalmat. (A bejelentés konkrét előzményeül a homoszexuális felvonuláson történt atrocitások szolgáltak. A mozgalom alakuló ülése 2008. szeptember 6-án volt a Művészetek Palotájában, ahol a szerveződés a Magyar Demokratikus Charta elnevezést kapta, első rendezvénye pedig a 2008. szeptember 20-i felvonulás volt, amely rendezvényén felszólalt többek között Gyurcsány Ferenc és Demszky Gábor Budapest Főpolgármestere is.

A Testület nem értékeli a Magyar Demokratikus Charta civil jellegét, hanem azt vizsgálja, hogy a Charta rendezvényének a népszerűsítése alkalmas-e arra, hogy egy politikai párt megítélésére is kedvezően hasson.

A Charta újjáalakítását Gyurcsány Ferenc miniszterelnök, a Magyar Szocialista Párt elnöke hirdette meg olyan érvek alapján, amely a kormánypárt politikájának fontos eleme (fellépés a kirekesztés, a rasszizmus, a gyűlölet ellen), s amely kérdések megoldásában a két legnagyobb párt másféle utat lát célravezetőnek. Az MSZP pártelnök-miniszterelnök szerepvállalása nem értelmezhető „civil” tevékenységnek annak „magánemberkénti” értelmében, és noha a Charta aláírói és támogatói között a közügyekben aktív civilek, és nem a politikusok vannak többségben, a szerveződés hirdetett rendezvénye – az annak céljaival egyetértők számára – egyértelműen alkalmas volt arra, hogy a miniszterelnök-pártelnök személyén keresztül a Magyar Szocialista Pártot népszerűsítse.

A Testület álláspontja szerint tehát a demonstrációban való részvételre felszólító üzenet politikai hirdetésnek minősül, azt a műsorszolgáltató nem tehetné volna reklámként közzé, ugyanakkor a sugárzásával a Műsorszolgáltató megsértette az **Rttv. 11. § (1)** bekezdését.

Az Rttv. 11. § (1) bekezdése szerint:

„11. § (1) Választási időszakban az országgyűlési képviselők, illetőleg a helyi, területi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról, továbbá a kisebbségi önkormányzatok választásáról szóló törvények szabályai szerint lehet politikai hirdetést műsorszolgáltatásban közzétenni. Választási időszakon kívül politikai hirdetés kizárólag már elrendelt népszavazással összefüggésben közölhető.”

Magyarországon 2008 szeptemberében sem választási, sem népszavazási kampány nem volt, így e szpotot nem is lehetett volna közzétenni.

A Testület a Műsorszolgáltató részéről az Rttv. 11. § (1) bekezdésének megsértését korábban még nem tapasztalta, így az Rttv. 112. § (1) a) pontjában meghatározott szankciót alkalmazta, azaz felhívta a Magyar Rádió Zrt.-t a sérelmezett magatartás megszüntetésére.

Az Rttv. rendelkezése szerint:

„112. § (1) Ha a műsorszolgáltató az e törvényben, illetve a szerzői jogról szóló törvényben, valamint a műsorszolgáltatási szerződésben és a rádióengedélyben előírt feltételeket és előírásokat nem teljesíti vagy megsérti, (...), a Testület
a) felhívja a műsorszolgáltatót a sérelmezett magatartás megszüntetésére;”

Az eljárás során a **Ket. 153. § (2)** bekezdése szerinti eljárási költség nem merült fel.

Az **Rttv. 136. § (2)** bekezdése alapján a határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek helye nincs. A határozat bírósági felülvizsgálatát az **Rttv. 136. § (3)** bekezdése biztosítja.

Budapest, 2009. március 4.

az Országos Rádió és Televízió Testület
nevében

Dr. Majtényi László s.k.
Elnök